

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JUNY 2019	CONVOCATORIA: JUNIO 2019
Assignatura: HISTÒRIA D'ESPANYA	Asignatura: HISTORIA DE ESPAÑA

BAREM DE L'EXAMEN

1. Descriu els tipus de fonts utilitzades. (1 punt)
2. Identifiqueu les idees principals dels textos i situeu-les en el seu context històric i en el bloc temàtic corresponent. (2,5 punts)
3. Expliqueu, a grans trets, el significat dels conceptes "sufragi censatari" i "caciquisme". (2 punts)
4. a) Exposeu les principals característiques del règim polític de la Restauració borbònica. Utilitzeu per fer-ho els textos proposats (2,5 punts). b) Expliqueu breument els trets polítics del moderantisme i compareu-los amb els canvis introduïts per la Revolució del 1868. (2 punts)

PRIMERA OPCIÓ

Document 1

"Alfons XII, per la gràcia de Déu Rei constitucional d'Espanya. A tots els qui aquestes vegen i entenguen, sapigueu: que les Corts han decretat, i Nós sancionat, el que segueix (...) TÍTOL III. DELS ELECTORS I DEL CENS ELECTORAL. CAPÍTOL PRIMER. Dels electors.

Article 14. Només tindran dret a votar en l'elecció de diputats a Corts els qui estiguin inscrits com a electors en les llistes del cens electoral vigents en el moment de realitzar l'elecció.

Article 15. Tindran dret a ser inscrit com a elector en les llistes del cens electoral de la secció del seu respectiu domicili tot espanyol, d'edat de 25 anys complets, que siga contribuent, dins o fora del mateix districte, per la quota mínima per al Tresor de 25 pessetes anuals per contribució territorial o de 50 per subsidi industrial.

Per adquirir el dret electoral s'ha de pagar la contribució territorial amb un any d'antelació, i el subsidi industrial amb dos anys (...)".

Llei electoral, 28 de desembre de 1878.

Document 2

"Mentre la política no siga una mica més seria del que ho és avui, mentre el sufragi universal no siga més que una mena de maniquí dels partits i aquests no hagen de comptar més que amb els ministres de la Governació i els alcaldes de poble, no hi ha solució, perquè, apartat de la vida activa de la política l'element neutre, els partits necessiten per aconseguir el poder i per mantenir-s'hi tots aquests organismes que amb prou feines si basten per calmar aquesta febre de la dèria pels càrrecs públics, al caire del deliri que s'ha apoderat de la societat espanyola (...)"

Diari *El siglo futuro*, divendres, 8 de gener de 1892.

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JUNY 2019	CONVOCATORIA: JUNIO 2019
Assignatura: HISTÒRIA D'ESPANYA	Asignatura: HISTORIA DE ESPAÑA

BAREM DE L'EXAMEN:

1. Descriu el tipus de fonts utilitzades. (1 punt)
2. Identifiqueu les idees principals dels textos i situeu-los breument en el seu context històric i en el bloc temàtic corresponent. (2,5 punts)
3. Exposeu a grans trets els conceptes de “dictadura militar” i “govern constitucional”. (2 punts)
4. A) Analitzeu les causes que provoquen el cop d'estat de setembre de 1923 i exposeu les principals fases i característiques de la dictadura de Primo de Rivera. Utilizeu per fer-ho els textos proposats. (2,5 punts)
B) Compareu les diferències i similituds de la dictadura de Miguel Primo de Rivera amb les de Francisco Franco. (2 punts)

SEGONA OPCIÓ

Document 1

“Espanyols: ha arribat el moment, per a nosaltres més temut que esperat (perquè hauríem volgut viure sempre en la legalitat...), d'arreplegar les ànsies, d'atendre el clamorós requeriment de tots aquells que, estimant la Pàtria, no hi veuen, per a ella, cap més salvació que alliberar-la dels professionals de la política, dels homes que per una raó o una altra ens ofereixen el quadre de dissorts i immoralitats que van començar l'any 98 i amenacen Espanya amb una pròxima fi tràgica i deshonrosa (...).

Visca Espanya i visca el Rei! No hem de justificar el nostre acte, que el poble ens demana i imposa. Assassinats de prelats, exgovernadors, agents de l'autoritat, patrons, capatassos i obrers; audaços i impunes atracaments, depreciació de la moneda (...), sospitosa política aranzelària (...), mesquines intrigues politiques que prenen per pretext la tragèdia del Marroc, incertesa davant aquest gravíssim problema nacional, indisciplina social (...), impune propaganda comunista, impietat i incultura, justícia influïda per la política, descarada propaganda separatista, passions tendencioses entorn del problema de les responsabilitats (...).

No venim a plorar llàstimes i vergonyes, sinó a posar-hi un remei ràpid i radical, per al qual requerim el concurs de tots els bons ciutadans. És per això que (...) es constituirà a Madrid un Directori inspector militar amb caràcter provisional, encarregat de mantenir l'ordre públic i assegurar el funcionament normal dels Ministeris i organismes oficials.”

Miguel Primo de Rivera, *Manifiesto al país i al ejército*, 13 de setembre de 1923

Document 2

“Ja saps per què vaig marxar: per evitar la sang als carrers. I ja saps, també, per què no vaig abdicar: els meus drets a la Corona d'Espanya pertanyen als meus avantpassats i als meus descendents (...).

Podré haver-me equivocat alguna vegada; però en els meus possibles errors només he pensat en el bé d'Espanya. Vaig acceptar el fet consumat de la Dictadura perquè vaig creure que era aquesta la voluntat de la majoria del país, quan la demanaven a crits i la van rebre amb alegria els mateixos que anys després m'han acusat injustament d'haver-la portada. La vaig substituir per un govern constitucional, disposat que el país es manifestara en els comicis, quan vaig comprendre que així ho reclamava l'opinió pública. I no m'he resistit a abandonar Espanya, fent per ella el major sacrifici de la meua vida, en comprovar que Espanya ja no em volia.”

“Entrevista con D. Alfonso XIII en Londres”, publicada el 5 de maig de 1931 en ABC.

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JUNY 2019	CONVOCATORIA: JUNIO 2019
Assignatura: HISTÒRIA D'ESPANYA	Asignatura: HISTORIA DE ESPAÑA

BAREMO DEL EXAMEN

1. Describa el tipo de fuentes utilizadas (1 punto).
2. Identifique las ideas principales de los textos, situándolas en su contexto histórico y en el bloque temático correspondiente (2,5 puntos).
3. Explique, a grandes rasgos, el significado de los conceptos "sufragio censitario" y "caciquismo" (2 puntos).
4. a) Exponga las principales características del régimen político de la Restauración borbónica. Utilice para ello los textos propuestos (2,5 puntos). b) Explique brevemente los rasgos políticos del moderantismo, comparándolos con los cambios introducidos por la Revolución de 1868. (2 puntos).

PRIMERA OPCIÓN

Documento 1

"Don Alfonso XII, por la gracia de Dios, Rey constitucional de España. Á todos los que las presentes vieren y entendieren, sabed: que las Cortes han decretado y Nos sancionado lo siguiente (...) TITULO III. DE LOS ELECTORES Y DEL CENSO ELECTORAL CAPÍTULO PRIMERO. De los electores.

Artículo 14. Sólo tendrán derecho á votar en la elección de Diputados á Cortes los que estuvieren inscritos como electores en las listas del Censo electoral vigentes al tiempo de hacerse la elección.

Artículo 15. Tendrá derecho á ser inscrito como elector en las listas del Censo electoral de la sección de su respectivo domicilio todo español de edad de 25 años cumplidos que sea contribuyente dentro ó fuera del mismo distrito, por la cuota mínima para el Tesoro de 25 pesetas anuales por contribución territorial ó de 50 por subsidio industrial.

Para adquirir el derecho electoral ha de pagarse la contribución territorial con un año de antelación, y el subsidio industrial con dos años (...)".

Ley electoral, 28 de diciembre de 1878.

Documento 2

"Mientras la política no sea algo más serio de lo que es hoy, mientras el sufragio universal no sea más que una especie de maniquí de los partidos y éstos no tengan que contar más que con los ministros de la Gobernación y los alcaldes de monterilla, no hay solución, porque, apartado de la vida activa de la política el elemento neutro, los partidos necesitan para alcanzar el poder y para sostenerse en él todos esos organismos que apenas si bastan para calmar esta fiebre de la empleomanía, rayana en el delirio que se ha apoderado de la sociedad española (...)"

Diario *El siglo futuro*, viernes, 8 de enero de 1892.

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JUNY 2019	CONVOCATORIA: JUNIO 2019
Assignatura: HISTÒRIA D'ESPANYA	Asignatura: HISTORIA DE ESPAÑA

BAREMO DEL EXAMEN:

1. Describa el tipo de fuentes utilizadas (1 punto).
2. Identifique las ideas principales de los textos, situándolos brevemente en su contexto histórico y en el bloque temático correspondiente (2,5 puntos).
3. Exponga a grandes rasgos los conceptos de “dictadura militar” y “gobierno constitucional” (2 puntos).
4. A) Analice las causas que provocan el golpe de estado de septiembre de 1923 y exponga las principales fases y características de la Dictadura de Primo de Rivera. Utilice para ello los textos propuestos (2,5 puntos).
B) Compare las diferencias y similitudes de la dictadura de Miguel Primo de Rivera con las de Francisco Franco (2 puntos)

SEGUNDA OPCIÓN

Documento 1

“Españoles: ha llegado el momento, para nosotros más temido que esperado (porque hubiéramos querido vivir siempre en la legalidad...), de recoger las ansias, de atender el clamoroso requerimiento de cuantos, amando a la Patria, no ven para ella otra salvación que libertarla de los profesionales de la política, de los hombres que por una u otra razón nos ofrecen el cuadro de desdichas e inmoralidades que empezaron el año 98 y amenazan a España con un próximo fin trágico y deshonroso (...).

¡Viva España y viva el Rey! No tenemos que justificar nuestro acto, que el pueblo sano demanda e impone. Asesinatos de prelados, ex gobernadores, agentes de la autoridad, patronos, capataces y obreros; audaces e impunes atracos, depreciación de la moneda (...), sospechosa política arancelaria (...), rastreras intrigas políticas tomando por pretexto la tragedia de Marruecos, incertidumbre ante este gravísimo problema nacional, indisciplina social (...), impune propaganda comunista, impiedad e incultura, justicia influida por la política, descarada propaganda separatista, pasiones tendenciosas alrededor del problema de las responsabilidades (...).

No venimos a llorar lástimas y vergüenzas, sino a ponerlas pronto y radical remedio, para lo que requerimos el concurso de todos los buenos ciudadanos. Para ello (...), se constituirá en Madrid un Directorio inspector militar con carácter provisional, encargado de mantener el orden público y asegurar el funcionamiento normal de los Ministerios y organismos oficiales.”

Miguel Primo de Rivera, *Manifiesto al país y al ejército*, 13 de septiembre de 1923.

Documento 2

“Ya sabes por qué me marché: para evitar la sangre en las calles. Y ya sabes, también, por qué no abdiqué: mis derechos a la Corona de España pertenecen a mis antepasados y a mis descendientes (...).

Podré haberme equivocado alguna vez; pero en mis posibles errores sólo he pensado en el bien de España. Acepté el hecho consumado de la Dictadura porque creí que era esa la voluntad de la mayoría del país, cuando la pedían a gritos y la recibieron con alborozo los mismos que años después me han acusado injustamente de haberla traído. La sustituyó por un Gobierno constitucional, dispuesto a que el país se manifestase en los comicios, cuando comprendí que así lo reclamaba la opinión pública. Y no me he resistido a abandonar España, haciendo por ella el mayor sacrificio de mi vida, al comprobar que España ya no me quería.”

“Entrevista con D. Alfonso XIII en Londres”, publicada el 5 de mayo de 1931 en ABC.